

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas orgāns

PADOMJU KULDĪGA

IZNĀK TRISREIZES NEDELĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventspils ielā Nr. 19
Tālrunis Nr. 105
Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

№ 65 (1954)

Svētdien, 1957. g. 2. jūnijā

13. gads

Rosīgāk gatavosimies jaunajam mācību gadam

1956./57. mācību gads tuvojas beigām. Darbu šajā mācību gadā beigušas visas pamatskolas, kā arī septiņgadīgo skolu 5.—6. klases un vidusskolu 8.—10. klases. Vēl dažas nedēļas un eksamēni beigsies arī 7. klasēs un vidusskolu izlaidumu klasēs. Kaut arī šis mācību gads vēl nav beidzies, tomēr jau šodien jāveic visi iespējamie priekšdarbi, lai pienācīgi sagatavotos jaunajam mācību gadam.

Pieredze rajona skolu sagatavošanā jaunajam mācību gadam rāda, ka gandrīz katru gadu aizkavējas skolu remontu vai arī savlaicīgi netiek piegādāts kurināmais, kas tieši vai netieši traucē normālu skolu darbu.

Lai novērstu šādus negadījumus, šā gada 17. aprīlī tika pieņemts rajona izpildu komitejas lēmums par skolu sagatavošanu jaunajam mācību gadam, kā arī sastādīts grafiks skolu remontiem. Vairākās rajona skolās notiek rosīga gatavošanās jaunajam mācību gadam. Tā remontu uzsākti Kuldīgas pilsētas otrā septiņgadīgā skolā, Kuldīgas pirmā vidusskolā, Alsungas vidusskolā un citur. No 17 remontējamām skolām, kur remontus izdarīs rajona remontu un celtniecības kantoris, darbi uzsākti 7 skolās.

Tomēr rajona remontu un celtniecības kantoris nav vēl iesācis darbus Turlavas septiņgadīgā skolā, Planīcas septiņgadīgā skolā un Ilandes septiņgadīgā skolā, kaut gan pēc grafika maija mēnesī šajās skolās vajadzēja remontus uzsākt.

Liela bažas rada kurināmā piegāde skolām jaunajam mācību gadam. Ar rajona izpildu komitejas lēmumu Rūpkombinatam uzdots visām pilsētas skolām un arī dažām lauku skolām kurināmo piegādāt līdz šā gada 1. augustam. Rodas jautājums, vai Rūpkombināts to spēs 2 mēnešu laikā paveikt, ja uz šā gada 1. jūniju malkas piegāde skolām nebija uzsākta.

Iestājoties vasaras periodam un labiem ceļu apstākļiem, jāizmanto visas iespējas, lai tuvākā laikā malku piegādātu visām skolām, jo tad būs iespējams līdz rudens periodam to sagatavot, kā arī pilnīgi izžāvēt un ziemas periodā skolas izmantos labas kvalitātes malku, ietaupot budžetā vairākus tūkstošus rubļu.

Arī kolchozu valdēm jāizmanto brīvākais laiks starp pavasara sēju un siena plauju un jāpievērš skolām kurināmais.

Skolu direktoriem un ciemu padomju priekšsēdētājiem jāpanāk, lai skolu sagatavošanā iesaistītu arī skolu šefus, skolēnu vecākus, kā arī pašus skolēnus. Laikus jāšāks skolas inventāra remonts, neatliekot šo darbu uz vasaras brīvlaika beigām.

Prasmīgi jāorganizē skolēnu vasaras darbi mācību un izmēģinājumu laucīnos un skolas apkārtnes izdaļošanā un uzpošanā. Vasaras periodā pilnīgā kārtībā jāsvada sporta laukumus pie skolām. Kuldīgas rajona rūpkombinatam skolu pasūtītās mēbeles jāizgatavo līdz mācību gada sākumam, lai, uzsākot jauno mācību gadu, skolas būtu priekšzīmīgi sagatavotas darba sākumam ar 1. mācību dienu.

Izmantojot plašāku sabiedrības atbalstu un uzrādot lielāku rosmi no skolu direktoru puses, vietējās saimniecības nodaļas un skolu inspektorates puses, Kuldīgas rajona skolām ir visas iespējas organizēti uzsākt jauno mācību gadu.

Apmeklē Vissavienības lauksaimniecības izstādi

Šā gada Vissavienības lauksaimniecības un rūpniecības izstādi Maskavā atklāj šodien. Arī no mūsu rajona uz izstādes atklāšanu izbrauca kolchoza „Uzvara” priekšsēdētājs b. Muļnieks, kolchoza „Brīvība” priekšsēdētājs b. Alksnis un LKP rajona komitejas instruktors b. Heršbergs.

Šā gada Vissavienības lauksaimniecības un rūpniecības izstādi Maskavā atklāj šodien. Arī no mūsu rajona uz izstādes atklāšanu izbrauca kolchoza „Uzvara” priekšsēdētājs b. Muļnieks, kolchoza „Brīvība” priekšsēdētājs b. Alksnis un LKP rajona komitejas instruktors b. Heršbergs.

Gatavo pakaišu kūdrū

Raiņa vārdā nosauktajā kolchozā pērn sagatavoja 3000 tonnas pakaišu kūdras. Vairumu sagatavotās kūdras jau izmantoja pakaišiem ziemā, bet rudenī rakto kūdrū, kas nepaspēja izžūt, piegādā lopu novietnēm tagad. Pašreiz kolchozā ir 800 tonnas kūdras.

To pievērš novietnēm ar mašīnām. Bez tam kolchoznieks b. Širmachers turpina kūdras rakšanu. Tuvākajā laikā kūdras racēju skaitu palielinās, jo arī šogad paredzēts sagatavot vērtīgo pakaišu materiālu vismaz 3000 tonnas.

J. Zars

Apsēj uzartās plavas

Lauksaimniecības arteli „Cīņa” tūlīt pēc tūruma apsēšanas Kuldīgas MTS mehanizators Pēteris Pigevis uzsāka sastrādāt pagājušā rudenī uzarto plavu. Sastrādāšana bija jāveic sevišķi rūpīgi, jo plavā 13 hektarus kolchoznieki bija nolēmuši apsēt ar kukurūzu un cukurbietēm. Kūdrāju krietni mēsloja ar mineralmēsliem.

Šajā darbā aktīvi piedalījās kolchoznieks Pēteris Kreiders. Tagad plavā iesēta kukuruza 10 ha platībā, bet kolchoza traktorists Ernests Vikmanis ar cukurbietēm apsēja 3 hektarus. Šinī pavasarī kolchozā vēl apsēs ar dažādām kultūrām vairāk nekā 10 ha pērn uzarto plavu.

K. Liņķis

Rušina kartupeļu un cukurbietu sējumus

Kolchozā „Boļševiks” šogad ar cukurbietēm apsēja 30 hektarus. Uzsāks spraigs darbs, lai šo platību laikus apkoptu. Pirmajā un otrajā brigādē daļa sējumu rušināta ar zirgu vilkmes rušinātāju, bet pirms dažām dienām rušināšanu uzsāka arī kolchoz-

nieces ar kapļiem. Katrai kolchozniecei ierādīta noteikta platība, kura tai jāapkopj.

Kolchozā uzsākta arī kartupeļu stādījumu rušināšana. Šim nolūkam izmanto kolchoza traktoru HTZ-7.

J. Salms

V. Zile

Neizmanto visas iespējas kāpināt piena izslaukumus

Kā pastāsta kolchoza „Aktivists” priekšsēdētājs vietnieks b. Viksnis, tad, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kolchoza slaucējas ievērojami kāpinājušas piena izslaukumus. Tā slaucējas A. Rozenale, Ie. Grīnīpa, O. Dieziņa, H. Miltoviča jau šodien, sākoties ganību periodam, no katras slaucamās govys izslauc pa 9, 10 un vairāk litru piena dienā. To nemēģināsim apstrīdēt, jo, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kolchozā ir kāpināts piena izslaukumus. Taču, atklāti runājot, jāsaka, ka kolchozs ir uzņēmies zemākas saistības nekā viss rajons, noslēdzot socialistiskās sacensības saistības ar Ventspils rajona darbalaudīm.

Rodas jautājums, vai arī kolchoza „Aktivists” lopkopes nevar izpildīt rajona saistības — izslaukt 1750 kg piena no govys? Protams, ka var! Ja vēl atceramies, ka martā „Nabu” novietnē notikušajā kolchoza lopkopības darbinieku sanāksmē vairākas slaucējas apņēmās no govys izslaukt pat 2000 un vairāk litru piena. Pieņemot šīs saistības, lopkopes izvirzīja arī savas prasības: ierādīt govīm labākas ganības, pie fermām iesēt vairāk zaļbarībai vīkus un mistra maisījumu. Pašas vīpas savukārt apņēmās apkopt no 0,3—0,9 ha lielus piefermas laucīnos.

Ātri pagāja ziema, un pienācis jūnijs, taču kolchoza slaucējas šā gada piecos mēnešos ir ieguvušas tikai ap 300 kg piena no govys. Kur meklējams šis zemo izslaukumu cēlonis? Netālu no „Sauliešu” slaucamo govju novietnes ganos sastopam slaucēju b. H. Miltoviču.

Kā pastāsta slaucēja, tad novietnes govīm pēdējā dekadē piena izslaukumi ir ievērojami cēlušies. Pašreiz viņa, salīdzinot ar kūtī stāvēšanas periodu, ir kāpinājusi piena izslaukumus turpat trīskārtīgi. Taču b. Miltoviča šaubās vai arī turpmāk šāds izslaukumus varēs noturēt. Pašreiz ganības govys atrodas 10 stundas dienā, zāle ir laba un papildus vēl piebaro rudzu zelmeni. Bet kā būs vēlāk, kad līdzšinējās ganības būs noganītas un dienas kļūs karstas? Tad, lai iegūtu augstus izslaukumus, nepieciešams izbarot zaļo konveijera kultūras, bet pie novietnes to iesēts ir tikai 0,5 ha un tad ne visai labā augsnē.

Lopkope gan piebilst, ka pāris kilometru no novietnes vēl 2 ha ir iesēts mists, bet II brigades brigadieris b. Romans pateicis, ka mists ieskaitīts graudaugos un lopkopēm nav uz to ko cerēt.

Kā ikgadējs „sāpju bērns” kolchozam ir „Nabu” novietnes 108 slaucamo govju lielais ganāmpulks. Labu ganību trūkums vasaras periodā līdz šim bijis par iemeslu, ka novietnes slaucējas nav varējušas iegūt kaut cik ievērojamus piena izslaukumus. Slaucējas bija pārliecinātas, ka šogad valde gādās ir par labām ganībām, ir par zaļo konveijeru un arī viņas varēs ierindoties labāko slaucēju vidū. Taču, atklāti runājot, jāsaka, ka „Nabu” novietnes „jautājums” vēl nav atrisināts. Tādam pulkam ganības ir par mazām. Mums liekas, ka šāda vilcināšanās ir nevietā. Ja „Nabūs” ganības ir sliktas, kādēļ ganāmpulku nevar sadalīt divās, trijās grupās un ganīt vasaras novietnēs. Protams, ka var un ne tikai var, bet tas jā dara nekavējot.

Ja govys tagad ganību periodā tiks nodrošinātas ar labu barību, tad arī panākumi neizpaliks, un kolchoza slaucējas iegūs ne tikai 1500 kg piena, kā plānots, bet 1750 kg un pat daudz vairāk! A. Pētersons

Lai celtu piena izslaukumus

Lauksaimniecības arteli „Latvijas strēlnieks” lopkopes stingri apņēmās paaugstināt piena izslaukumus vasaras ganību periodā. Maija vidū govys sāka laist ganos. Lai palielinātu zaļās masas daudzumu, vairāku hektaru platībā lopiem zaļbarībai iesēti rudzi. Tagad jau vairāk nekā nedēļu to lopiem izbaro kā papildus barību.

Kolchozā „Imanta” govys sāka laist ganībās 25. maijā. Ganībās zāle pašreiz ir ļoti laba, 5 dienās izslaukumi no katras govys palielinājušies apmēram par 3 litriem dienā.

— Ja pērn maijā izslaucām 27 tonnas piena, — stāsta kolchoza priekšsēdētājs b. Zandmans, — tad tagad no tā pašas govju skaita maijā esam izslaukuši 38 tonnas.

Kad iestāsies karstās dienas, govys ganībās uzturēsies īsāku laiku nekā tagad. Kolchoza ļaudis padomājuši par to, lai laikus govys varētu sākt piebarot ar zaļbarību. Jau 5. maijā iesēja pirmos 10 ha vīkcauzi, pēc tam ik pa 5 dienām vēl iesēja katru reizi pa 10 ha.

Latvijas KP CK sekretariātā

Par kūdras sagatavošanas mēnesi Latvijas PSR kolchozos

Latvijas KP CK sekretariāts izskatījis jautājumu par kūdras sagatavošanu republikas kolchozos un pieņēmis attiecīgu lēmumu. Tajā atzīmēts, ka vairāki rajoni, MTS un daudzi kolchozi labi organizējuši kūdras sagatavošanas darbu un guvuši ievērojamus panākumus. Vērtīgu iniciatīvu parādījuši Alūksnes rajona vadītāji, kas organizējuši kūdras sagatavošanu, iesaistot šajā darbā jauniešus. Par vietējo mēslojumu uzkrāšanu pienācīgi rūpējas arī Kuldīgas un Jelgavas rajonos. Lielus panākumus kūdras sagatavošanā guvis Siguldas rajona kolchozs „Spēks”, kas trijos mēnešos sagatavojis 5700 kubikmetrus pakaišu kūdras. Vidrižu MTS zonas lauksaimniecības arteļos šogad sagatavoti 24.730 kubikmetri pakaišu kūdras.

Taču republikas rajonu, MTS un kolchozu lielākā daļa, kaut gan ļoti trūkst organizāko mēslu, vēl arvien pienācīgi nerūpējas par kūdras sagatavošanu. Valkas, Zilupes, Kārsavas, Ludzas, Preiļu un Rēzeknes MTS zonu kolchozi līdz šim pat nav uzsākuši kūdras sagatavošanu.

Ievērojot kūdras milzīgo nozīmi lauku auglības celšanā, Latvijas KP CK sekretariāts pieņēmis lēmumu organizēt kūdras sagatavošanas mēnesi.

Latvijas KP CK sekretariāts uzlicis par pienākumu partijas rajonu komitejām, rajonu izpildkomitejām un MTS direktoriem pēc pavasara sējas pabeigšanas plaši organizēt kūdras sagatavošanu, žāvēšanu un pievešanu lopkopības fermām vai tās sakraušanu zem nojumēm ieguves vietās. Kūdras rakšanā, žāvēšanā un pievešanā ierosināts iesaistīt pēc iespējas vairāk kolchoznieku un transporta līdzekļu, uzdodot vadīt šos darbus personiski kolchozu priekšsēdētājiem. Jāorganizē rūpīga un pastāvīga kontrole par kūdras rakšanas, žāvēšanas un pievešanas vai sakraušanas darbu gaitu.

Latvijas KP CK sekretariāts uzdevis MTS direktoriem iesaistīt kūdras sagatavošanā visas mašīnu un traktoru stacijas specialās mašīnas, kā arī traktorus, ko pašlaik neizmanto citur.

(LTA)

SPECIALISTA PADOMS

Kā ierīkot ilggadīgās kultivētās ganības

Šā gada 10. maijā tika publicēts Latvijas KP CK biroja un Latvijas PSR Ministru Padomes lēmums „Par pasākumiem ilggadīgo kultivēto ganību izveidošanai republikas kolchozos un padomju saimniecībās”. Šajā lēmumā paredzēts, ka līdz 1. jūnijam dabā jāierāda lauki kultivētajām ganībām. Tās vispirms ierīkojamas dabiskajās ganībās un plāvās lielos masīvos, pēc iespējas tuvāk lopkopības fermām. Laukos, kas nav pārāk mitri un kur aug vērtīgas stiebrzāles un tauriņzieži (āboliņš, plavas skarene, plavas un sarkanā auzene, timotiņš), kultivētās ganības var ierīkot īsā laikā, regulāri uzsejot mēslus un ierīkojot aplokus. Ja zelandis neapmierina, ganības radikāli uzlabo, tās uzaro un vēlāk iesējot zāles.

Zemē, kas aizaugusi krūmiem, bet nav pārāk mitra, kultivētās ganības var ierīkot, iznīcinot krūmus, zemi vēlāk sašķīvojot un piesējot zāli. Pārvalno zemi iepriekš nosusinā.

Ja tas nepieciešams, kultivētās ilggadīgās ganības var ierīkot aramzemē. Praktiski to dara, izraugoties laukus, kur aug trešā gada āboliņš ar timotiņu. Ja šos laukus regulāri mēslo un ierīko aplokus, tie kļūst par augsti produktīvām kultivētajām ganībām.

Lai iegūtu samērā augstas ražas (140–160 centnerus zaļās masas) uz katru ganību hektaru ik gadu jānodod 2–3

centneri superfosfāta, 1,5–2 centneri kalija sāļa un 1–2 centneri slāpekļa mēslu, bet pēc katriem 2–3 gadiem — 15–20 tonnas kūdras un kūtsmēslu komposta. Organiskos mēslus vislabāk dot tūlīt pēc lopu ganīšanas, taču ne vēlāk par septembri. Minerālmēslus ieteicams dot agrā pavasarī. Slāpekļa mēslus lietderīgi izsēt divās reizēs.

Kas pašlaik darāms kultivētajās ganībās? Vispirms ļoti svarīgi ir pareizi organizēt zāles noganīšanu. Tur, kur nav iespējams ierīkot aplokus, ganības jāsadala joslās (6–10 joslās) pēc dabiskajām robežām, un tās jānogana pēc kārtas. Katrā joslā lopī ganāmi ne vairāk par 5–6 dienām, pēc tam tie jāgana nākamajā laukā. Otrreiz attiecīgajā joslā lopus sāk atkal ganīt tad, kad atāls sasniedzis 15–18 centimetru garumu. Caurmērā uz vienu govi nepieciešami apmēram 0,5 hektari ganību. Vēlāk jāierīko aploki.

Lai ierīkotu kultivētās ilggadīgās ganības, katrā kolchozā un padomju saimniecībā, sākot ar šo gadu, jāsadala joslās ganības, jānosaka zāles sēklas, kā arī jāgatavo kūdras un kūtsmēslu komposti. Ganības sistematiski jākopj, lai tajās vienmēr būtu labs zelandis. Tas ir svarīgākais priekšnoteikums lopu produktivitātes tālākai celšanai.

B. Kudelins, lauksaimniecības zinātnieks

Rajona skolās Pirmais eksamens

Šā gada 29. maijā rītā Kuldīgas 1. vidusskolas 11. klāšu audzēkņi pulcējās ziediem greznotajā zālē, lai kārtotu pirmo gatavības eksamenu — latviešu valodā un literatūrā.

Kad pienāk gaidītais mirklis — eksamena darba (sacerējuma) tematu pazīpošana, visi klausās ar sasprindzinātu uzmanību: kuru izvēlēties?

Visvairāk abiturientu raksta par tematu: „Reliģisko māpu un mācītāju kritika latviešu pirmspadomju literatūrā”, bet daudzi izvēlas arī tematu: „Komjaunieši cīņā par padomju iekārtu un socializmu Viļa Lāča romanā „Uz jauno krastu”. Mazākums analizē „Tautas brīvības cīņu motīvus Jāņa Raiņa lugā „Uguns un nakts”.

Spraigā darbā aizrit sešas stundas. Darbs jābeidz. Sākas sacerējumu labošana. Rezultāti vēlreiz apliecina, ka eksamēni nav laimes spēle, bet sistematiska darba iznākums.

A. Skujņa

Brīvdienas sākušās

Nemanot aizritējis mācību gads, un daļa skolēnu devušies vasaras brīvdienās, jo pavasara pārbaudījumus kārtoti tikai 7. un 11. klases.

Mācību gadu noslēdzot, šogad visās skolās tiek organizēta „ekskursiju nedēļa”, kad katra klase dosies vairāku dienu pārgājienā vai ekskursijā.

Ar divkārtu prieku jau 29. maijā trīsdienu ekskursijā izbrauca II 7-gadīgās skolas 6.-a klases skolēni. Un kā gan ne? Viņu klases kolektīvs ieguvis I vietu konkursā „Par labāko klasi” un apmaksāta trīsdienu ekskursija ir skolas balva labākajai klasei. Ekskursijās devušies arī Basu septiņgadīgās skolas, Edoles septiņgadīgās skolas, pirmās septiņgadīgās skolas un citu skolēni. Kables vidusskola un Turlavas septiņgadīgā skola gatavojas

iesaistot daudz piemēru un citātu no dailīgas literatūras, visdziļāk un patstāvīgāk par analizējamo tematu savas domas darbos izteikušas skolnieces Linke un Spēlmane. Viņas labi apguvušas arī gramatikas vielu, jo rakstība un valoda ir pareiza, precīza.

Pareizi rīkojusies Izglītības ministrija, šogad gatavības eksameniem izvirzot tematus, kuru analīze prasa skolēniem ne tikai zināt literāro darbu faktisko materiālu, bet arī prast orientēties noteiktā literatūras posmā, izcelt tajā pašu galveno, nozīmīgāko, pārstaigāt ar veselu varoņu grupu tālu cīņu ceļus — no buržuāziskās Latvijas pagriešanās līdz Lielā Tēvijas kara laikam un socialistiskajai celtniecībai. Lai šo uzdevumu veiktu, ir jāprot patstāvīgi spriest, loģiski domāt, rūpīgi jāiedziļinās kā literatūrā, tā pašā padomju dzīvē.

tradicionālajiem ciema bērnu svētkiem.

Pēc mazas atpūtas, atgriezušies no ekskursijām un pārgājieniem, skolēni iesaistīsies radošās darbības kolchozos un rūpniecības uzņēmumos, jo visu skolu audzēkņiem ir izdotas „Ceļa zīmes” uz kolchozu vai citu darba vietu ar uzdevumu nostrādāt sabiedriski derīgā darbā ne mazāk kā divas nedēļas. Darbs vasarā, rudenī tiks vērtēts ar atzīmi.

A. Zāmuška, komjaunatnes rajona komitejas skolu daļas vadītāja

Skolas Sarkanais krusts

Mūsu zemes skolās mācās desmitiem miljoniem bērnu. Viņi gatavojas kļūt par aktīviem komunistiskās sabiedrības cēlājiem. Svarīgu vietu jaunās paaudzes komunistiskā audzināšanā ieņem skolas Sarkanais krusts. Aktīva darbība skolas Sarkanā krustā iepazīstina jaunatni ar veselības aizsardzības pamatiem, pieradina ievērot higiēnas noteikumus.

No „Gatavs sanitārai aizsardzībai” un „Esi gatavs sanitārai aizsardzībai” nozīmīgu nesējiem sastādās skolas sanitārie posteļi. Sanitārie posteļi locekļi no sava vidus izveido skolas sanitāro aktīvu, kas ir ārstu un pārējo medicīnas darbinieku pirmais palīgs.

Skolas pedagogiskam personālam jāsniedz visaktīvākais atbalsts sanitāram aktīvam un arī pašiem jābūt Sarkanā krusta dalībniekiem.

Rajona skolu Sarkanā krusta sanitāro postepu sacensības, kuras notika šā gada 27.

maijā, parādīja, ka skolotāji vēl nepietiekoši atbalsta šo nepieciešamo pasākumu.

Sacensības piedalījās tikai 5 skolas: Kuldīgas I vidusskola, Snēpeles vidusskola, pilsētas I septiņgadīgā, Turlavas un Kurmāles septiņgadīgās skolas. Labus rezultātus sacensībā par „Gatavs sanitārai aizsardzībai” uzrādīja Snēpeles vidusskola, kura ieguva pirmo vietu un viņai izsniegts ceļojošo vimpeli „Labākam rajona sanitāram postenim”.

Sacensībā pēc programmas „Esi gatavs sanitārai aizsardzībai” pirmo vietu ieguva Kuldīgas I septiņgadīgā skola, bet otro vietu — I vidusskola.

Nākošās rajona sanitāro postepu sacensības notiks 1958. gada janvārī un februārī. Cerams, ka visas rajona skolas aktīvi piedalīsies sacensībās un sasniegs daudz labākus rezultātus nekā līdz šim.

Rajona Sarkanā krusta komiteja

MUMS RAKSTA

Organizēt kinoseansus bērniem vasarā

Nesen noslēdzās mācību gads skolās, līdz ar to izbeidzās kinoseansi skolēniem Edoles ciema. Rodas jautājums, kur un kad vasaras brīvlaikā lai skolēni noskatās kinoizrādes?

Līdz šim bērni un daļa vecāku domāja tā: ja jau skolā vairs nav jāiet, tad bērni var kinoizrādes apmeklēt vakaros, kas nereti ieilgst (ja izrāda 2 filmas) līdz pusnaktij. Protams, kino bērniem vajadzīgs arī vasaras brīvlaikā, bet taču nekādā gadījumā nedrīkstam neievērot Izglītības ministrijas „Noteikumus skolēniem”, kuri paredz, ka pēc pulksten 22 skolēniem jāatrodas mājās.

Mēs ierosinām, lai bērniem atļautās filmas, kuras parasti vasaras sezonā demonstrē pulksten 21 (pat 22), izrādītu atsevišķā seansā pulksten 19. Kinomehaniķiem uzlikt par pienākumu raudzīties, lai nakts seansos nepārdotu biļetes bērniem, jo līdzšinējā pieredze rāda, ka tieši kinomehaniķi šajā jautājumā izturas vienaldzīgi.

Edoles septiņgadīgās skolas skolotāji

Kur palicis ūdens sūknis?

Ļeņina ielas māju № 10 un № 12 pagalmā bija ūdenssūknis, bet to pirms dažiem gadiem nopēma Komunālo uzņēmumu kantora darbinieks b. Lauriņš. Un tā Ļeņina ielas № 10 un № 12 māju iedzīvotājiem pēc ūdens jāiet tālu — vai nu pie partijas rajona komitejas, vai pie brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības. Abu māju iedzīvotāji prasa, lai attiecīgās iestādes nekavējoties parūpētos par ūdenssūkņa iekārtošanu minētajā setā.

L. Špude

Brālīgajā republikā

5.500 Vissavienības lauksaimniecības izstādes dalībnieku

Vissavienības lauksaimniecības izstādes galvenā komiteja apstiprinājusi lielu grupu 1957. gada Vissavienības lauksaimniecības izstādes dalībnieku no Moldāvijas PSR.

Šogad Vissavienības lauksaimniecības izstādē no Moldāvijas PSR pavisam kopā piedalīsies 5.500 republikas labāko kolchoznieku, mehanizatoru, padomju saimniecību darbinieku, lauksaimniecības specialistu, zinātnieku, kolchozu, MTS, padomju saimniecību un citu lauksaimniecības uzņēmumu.

(ATEM-LTA)

BŪS labas kultivētās GANĪBAS

Pagājušā gada rudenī Kārļa Marksa vārdā nosauktajā kolchozā ap jauno liellopu novietni sākās spraīga darba rosme. Ar Kabiles MTS palīdzību uzsāka pārpurvoto ganību nosusināšanu. Lai gan mašīnu traktorū stacijai trūka daudzkausu ekskavatora, mechanizatori iztika ar traktoriem S-80 un grāvju arklu. Vienkārši izdzina vajējos grāvjus, padziļināja un salika drenu caurules. Mechanizatori vēl šodien labi atceras, kā daždien, lietainajās dienās, nācās strādāt tieši dubļos. Tomēr par spīti sliktajam laikam izdrenēja ap 40 ha lielu platību.

Ziemā kolchoznieces izcirta krūmus no pārējās platības, lai tur varētu netraucēti strādāt. Un, lūk, maija pirmajā pusē atkal dūca traktori S-80, atstājot aiz sevis taisnus grāvjus. Šoreiz tehnika bija bagātāka; mitrajā plavā kādu ritu ieradās arī daudzkausu ekskavators.

— Ar tādu mašīnu pavisam cita lieta, — nopriecājās melioratori. — Seko tik' ekskavatoram un saliec drenas.

Taču jau pirmajā dienā piedzīvoja pārsteigumu. Drenu licēji mazliet atpalika no mašīnas un... grāvis sāka aiz-

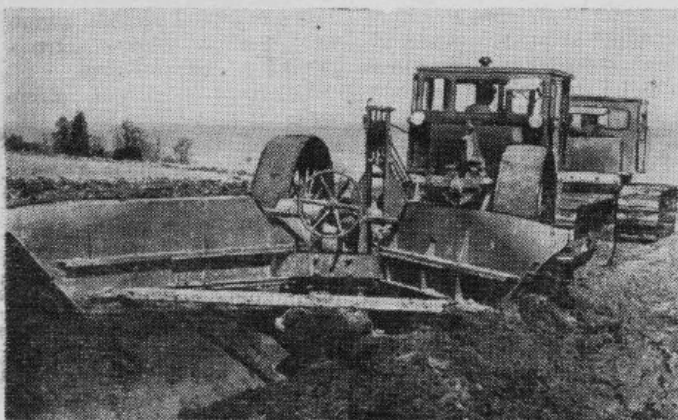
Attēlā: melioratori Krūmiņš un Prusaks liek drenas.

birt. Izrādījās, ka plūstošā smiltis ilgi negaida uz melioratoriem.

— Jācenšas turēties līdz ekskavatoram, — pamācīja inženieris-meliorators b. Muižnieks.

Tiešām, darbs tā veicās labāk. Nākamajās dienās drenu licēju brigāde ne tikai izpildīja doto uzdevumu — ielikt drenas 240 m garā posmā, bet pat pārsniedza. Beidzot pienāca diena, kad brigades rekordskaitlis bija 777 metri!

Attēlā: mechanizatori Slavinskis un Šņacis ar traktoriem S-80 un jauno arklu LKA-2 dzen vajējos grāvjus.

Cilvēks miegā pavada vienu trešdaļu no savas dzīves. Par 75 gadus vecu cilvēku var droši teikt, ka vienu ceturto daļu gadsimta viņš ir nogulējis. Tāpat arī pilnīgi saprotams, ka miegā cēloni un būtība ir nodarbinājusi cilvēku prātus visā cilvēces vēstures gaitā. Ipaši saistošu un no pirmā novērojuma neizskaidrojamu miega problēmu padara sapņu redzējumi, kurus pazīstam visi. Sapņi reizēm ir tik dzīvi, tik reāli, ka pilnīgi atgādina nomoda dzīvi. Tomēr sapņos bieži vien notiek isti brīnišķīgi piedzīvojumi. Sapņi iespējams sarunāties ar sen mirušiem cilvēkiem, cilvēks var lidot pa gaisu, dzīvot zem ūdens.

Pirmatnējais cilvēks sapņu redzējumus izskaidroja ar to, ka cilvēks sastāv it kā no divām daļām — miesīgā un garīgā cilvēka, vai miesas un dvēseles. Dienā darbojas miesīgais cilvēks, bet miegā no miesas atbrīvojas dvēsele un dvēsele piedzīvo visus tos brīnišķos notikumus, kādi notiek sapnī. Arī pašreiz vēl atrodas pietiekami daudz cilvē-

PAR DABASZINĀTNISKĀM TEMĀM

MIEGS UN SAPŅI

ku, kuru zināšanas par cilvēka organisma uzbūvi nav pietiekamas, lai spētu izskaidrot jautājumus, kas saistīti ar cilvēka garīgo dzīvi, ar cilvēka domāšanu. Šie cilvēki arī tad tic dvēselei, tic tās ceļojumiem miegā un tic, ka sapņu redzējumus meklējami kaut kādā norādījumā cilvēka turpmākai rīcībai, ka iespējams „nosapņot” nākamos notikumus.

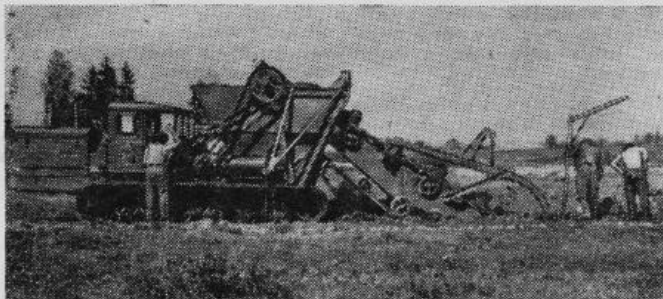
Zinātniski pamatotu izskaidrojumu par cilvēka garīgo dzīvi ir devis lielais krievu zinātnieks I. Pavlovs. I. Pavlovs savos ilggadīgos pētījumos ir pilnīgi noskaidrojis arī miega rašanās cēlonus. Tā kā I. Pavlova mūcība izskaidro pilnīgi visas problēmas, kas saistītas ar miegu un sapņiem, tad pašreiz šinīs jautājumos nav vairs itin nekā noslēpumaina, kas nebūtu saprotams. I. Pavlovs pierādīja, ka cilvēka garīgai darbībai ir materiāls pamats, tā nav nekā netverams, nemateriāls. Šis materiālais pamats

ir daudzo miljonu galvas smadzeņu šūniņas, no kurām katrai ir savs uzdevums. Cilvēka maņu organi — acis, ausis un citi uztver no ārpasaules dažādus iespaidus — gaismu, siltumu, smaržas, skaņas. Šie iespaidi pa nerviem, līdzīgi elektrībai pa vadiem, nonāk galvas smadzenēs. Tajās kairinājumus smadzenes sakārto, uzkrāj, pārbauda un vajadzības gadījumā sūta atbildi. Piemēram, pieskaroties ar roku kādam karstam priekšmetam, roka momentāli atraucas. Rokas atrašanās pavēli ir devušas smadzenes. Tās pastāvīgi darbojoties, smadzeņu šūniņas nogurst, bet viņu nogurums izpaužas tā, ka atbildes uz ārējiem kairinājumiem vairs netiek dotas, cilvēka garīgā darbība atslābst, cilvēks nedarbojas, iestājas miegs.

Miegu var radīt mākslīgi, stipri nogurdinot kādu kairinājumu uztverošu organu. Piemēram, braucot vilcienā —

ūdenim ceļu. Rezultātā meliorācija nesasniedz savu mērķi. Ej tad nu atrodi, kurā vietā kļūda, bet divu gadu laikā melioratoriem jāatbild par veikto darbu: vainīgajam darbs jāpārstrādā. Tādēļ daudzi melioratori uzdevumu veic rūpīgi.

— Grūti pat visus labākos nosaukt, — saka b. Muižnieks. — Ekskavatorists b. Mamis lieliski pārzina savu mašīnu. Brigadieris palīgs Harijs Ozols ir sevišķi rosīgs; viņš izpilda pat brigadieris pienākumus, kurš pašreiz nav. Tāpat labi strādā gados vecāks drenu meistars b. Vaivads. Drenu meistars b. Prusaks pazīstams jau pagājušajā gadā. Pērn par labu darbu viņš saņēma 1000

Attēlā: daudzkausu ekskavators darbā.

Tagad melioratori regulāri dienas uzdevumu veic par 120—125 procentiem.

Reizē ar daudzkausu ekskavatoru, drenas liek arī vajējos grāvjos, kuri izdzīti ar grāvju arkliem. Šis darbs jau ir grūtāks un prasa no melioratoriem lielāku piepūli. Dažs, varbūt, iedomāsies, sāk, kas tur sevišķs ielikt drenas grāvī. Taču tas prasa lielu rūpību, uzmanību. Atliek tikai nepareizi „izzolēt” grāvja dibenu un ūdens netecēs uz kolektoru, kontroles aku. Tas pats notiks, ja neuzmanīgi noliks drenas, rūpīgi nenoklās savienojumu vietas ar sūnu. Tādos gadījumos zeme iekļūs drenās un atkal aizsprostos

rubļu premiju. Čakli strādā arī daudzi citi.

Pašreiz melioratori jau pilnīgi pabeiguši ganību meliorāšanu vairāku desmit hektāru platībā. Pie jaunās kūts vēl paredzēts izdrenēt ap 60 ha lielu platību. Ceļa pretējā pusē iesākts meliorēt 40 ha lielu lauku. Pavisam ap jauno liellopu kūti izveidos turpat 150 ha kultivēto ganību.

Melioratoru darbu kavē tas, ka rajona rūpniecības kombināts laikus neizgatavoja drenu dēļšus, kuri nepieciešami kūdru augsnēs.

Nesen Kabiles MTS meliorācijas brigādi pievienoja Talsu meliorācijas mašīnu stacijai, taču sāktais darbs turpinājas. R. Lidumnieks

MŪSU REPUBLIKĀ

Paplašina augļu dārzus

Tukuma rajona kolchozi un padomju saimniecības izstrādājušas perspektīvos plānos jaunu augļu dārzu ierīkošanai. 1960. gadā to kopplatība rajonā pārsniegs 1.100 hektāru. Šopavas Tukuma rajona kolchozi un padomju saimniecības kokaudzētāvos iegādājušies vairāk nekā 11 tūkstošus ābelīšu un ogulāju, ar ko apstādīti vairāk nekā 40 hektāri.

Jauni kinoteātri laukos

Baldones rajona Vecumnieku ciema padomē ekspluatācijā nodots kinoteātris ar 150 vietām. Vecumnieku MTS mechanizatoriem, kolchoza „Sarkanā zvaigzne” un Mičurina vārdā nosauktā lauksaimniecības arteļa kolchozniekiem, rūpniecības kombināta darbinieku strādniekiem, lauku intelligenci un jaunatnei tagad dota iespēja trīs reizes nedēļā noskatīties kinofilmas. Beidz būvēt kinoteātri Ķekavā, ko atklās vasaras vidū.

Jaunās mājās

Uz dzīvot jauna māja nesen pārcēlās Ventspils rajona kolchoza „Sarkanā baka” zvejnieka Pētera Čiņa ģimene. Mājā ir četras istabas, virtuve un vannas istaba. Pagalmā izbūvēta garaža.

Zvejnieku arteļi saviem zvejniekiem ceļ vēl desmitiem šādu māju. Tās nodod zvejniekiem personiskā īpašumā uz nomaksu desmit gados.

Kulturas un atpūtas parks kolchozā

Skrundas rajona lauksaimniecības arteļa „Padomju rīts” komjaunieši sākuši kolchozā ierīkot kulturas un atpūtas parku. Tajā būs estrāde, sporta un deju laukumi, košuma stārtis. Arteļa valde jau nopirkusi vajadzīgo sporta inventāru.

Skolēni iepazīstas ar savas pilsētas vēsturi

Valkas pirmajā vidusskolā nodibinājies skolēnu pulciņš, kura dalībnieki studē dzimtas pilsētas vēsturi. Pulciņu vada skolotāja b. Rēpele.

(LTA)

Sapni var izsaukt ārējs, kā arī iekšējs kairinātājs — cilvēka iekšējo orgānu darbības traucējums. No nepareizas sirds darbības bieži rodas drausmīgie sapņi, kas liek pamosties no nāves bailēm. Galveno materiālu sapņiem dod agrāk piedzīvoti notikumi, pārdzīvojumi, nepiepildītas vēlēšanās, kas noguldīti kā krātuvē smadzeņu šūniņās. Nepareizi grupējoties, bez prāta kontroles, tie rada dažādus fantastiskus sapņu redzējumus. Tā arī varētu teikt, ka sapņi ir piedzīvotu iespaidu nepiedzīvotas kombinācijas. Dzīlā miegā, kad atpūšas visas smadzeņu šūniņas, sapņus neredzam. Tādēļ arī sapņo vairāk nervozi cilvēki, kuri miegs ir trausls, virspusīgs. Šāds sapņu pilns miegs arī nedod vajadzīgo atpūtu. Pilnīgi noskaidrotās miega un sapņu problēmas uzskatāmi pierāda, ka cilvēkam nav nekādas no miesas atrautas dvēseles, ka domu un izjūtu pamats ir tīri materiāls un ka garīgai dzīvei ir materiāls pamats — galvas smadzenes.

Ārste A. Zuriņa

ARSTA PADOMS

TULAREMIJA

Tularemijs ir akūta lipīga slimība, pieskaitāma pie pirmās grupas infekcijām, t. i., infekcijām, kas tiek uzskatītas par sevišķi bīstamām. Pie tādām pieder: Sibirijas mēris, tularemijs, izsituma tifs, mēris, bērnu trieka, pseidotuberkuloze, bruceloze, ļaundabīgā ienāši, lipīgā nagu sērga, dzeltenais drudzis, encefalomielīts.

Tularemijs izsauc smagu saslimstību, lokalizējas galvenokārt limfātiskā sistēmā (dziedzeros). Tā ir grauzēju epizootija, līdzīga mērim un dod epidēmiskus uzliesmojumus cilvēku vidū.

Tularemijs mikrobs ir ļoti sīks, parastā mikroskopā nav saskatāms.

Tularemijs bakteriju izturība: augsta temperatūra ap 60° to nonāvē ļoti ātri—tiešā saules gaismā 30 minūtēs; izžūšanu istabas temperatūrā panes 25 dienas, dezinficējošos šķīdumos, kā sublimatā 1:1000, 3 proc. lizolā, parastā ūdens chlorēšana to iznīcina ātri. Tomēr ūdenī mikroba dzīvības spējas saglabājas 3 mēnešus; inficētos graudos, maizē, dzīvnieku ādās, sāļtā gaļā dzīvo vairākas nedēļas. Labi panes zemu temperatūru un sasalušā gaļā, pienā, ūdenī, sniegā var dzīvot 1—3 mēnešus.

Prei tularemijs ļoti uzņēmīgi ir grauzēji, jūras cūņas, baltās peles, bet var slīmot arī rāgu lopu, putni un šķēlnadži. Eksperimentāli dzīvniekus var inficēt ar ļoti nīcīgu mikrobu daudzumu, ievadot tos ādā, zem ādas, jeb caur muti. Inficētie dzīvnieki mirst ar sepsi (asins saindēšanos) 2—15 dienu laikā. Sekcijā atrod palielinātas aknas, liesu, reģionāros (vietējos) limfas dziedzerus. Ir audu sabrukuma perēklīši (nekrozes), asins izplūdums zem ādas. Mikroskopiski atna līdzīga eksperimentālam mērim.

Saslimšanas gadījumi vairāk novērojami upju piekrastēs. Infekcijas avots ir slimais dzīvnieks; kaut gan ar to var saslimt ap 40 veidu no dzīvniekiem, tomēr vislielākā nozīme ir grauzējiem—ūdens žurkām, lauku un māju pelēm un žurkām, kaķiem, retāk zaķiem.

Dzīvnieku inficēšanās notiek kontakta ceļā ar slimiem, kā arī ar ektoparazītiem—blaktīm, ērcēm, odiem u. c. Mikrobu cirkulāciju no dzīvnieka uz cilvēku un otrādi ļoti veicina insekti, akli dunduri, ērces, odi, spindzeles u. c.

Svarīgi zināt, ka ērces, kas inficējas ar tularemijs, ir infekciozas visu mūžu un mikrobus pārdod pēcnācējiem. No cilvēka inficēšanās cilvēkam nav novērota, bet nav izslēgts, ka no cilvēka inficējas dzīvnieki.

Cilvēka inficēšanās var notikt dažādi: kontakta ceļā, saskaroties ar slimu dzīvnieku izdalījumiem, ar nobeigušos dzīvnieku, no slika dzīvnieka kodiena. Tāpat lietojot inficētu ūdeni, barību ar insektiem, ieelpojot inficētus putekļus. Mikrobi iekļūst ļoti viegli organismā caur niecīgu pat neredzamu ādas bojājumu.

Cilvēka uzņēmība pret tularemijs liela; saslimšanai padoties visas vecuma grupas—slikto kā bērni tā sirmgalvi; mirstība nav augsta 1—2 proc. Pēc pārslimšanas cilvēka organismā veidojas imunitāte.

Saslimšanas gaita. Mikrobu ieejas vietā rodas nekroze—audu sabrukums, vēlāk izveidojas strutojoša čūla, kas samērā lēni sarītojas. Inkubācijas laiks ir 1—7 dienas. Ieejas vietā mikrobi savairojas un, iekļūstot organismā asins cirkulācijā, izsauc vispārēju organisma saindēšanos.

Slimība sākas ar augstu temperatūru, drudzi, galvas sāpēm, svīšanu, sāpēm ķermenī, vispārēju vājumu, nelabu dūšu un vemšanu. Pēc divām dienām veidojas raksturīgi vietējie dziedzeru satūkumi; temperatūra augsta, svārstīga par 1—2 grādiem dienā. Akūtas parādības ilgst 1—2—4 nedēļas. Pretēji mērim, kam izteikts cirkšņu dziedzeru satūkums, pie tularemijs bojājums lokalizējas padusēs, zem zoda dziedzeros vai kakla rajonā. Palielināto limfmezgli lielums dažāds: no 2 centimetriem līdz 7—10 cm diametrā.

Pie dziedzeru formas vietējā

reakcija ādā, kur mikrobi iekļūvuši, var nemaz nebūt, bet reizēm tā izpaužas papulas čūlas veidā ar nelīdznamu paceltām, vāji dzīstošām malām. Satūkušie, sāpīgi limfas mezgli—dziedzeri, jeb tā sauktie „buboni”, pa lielāku daļu sastruto, rodas čūlas un rētas.

Strutas gļotainas, krājumam līdzīgas, sarītošana norit lēni—2—4 mēnešus.

Temperatūra strutošanas laikā var būt normāla jeb nedaudz paaugstināta.

Citas parādības, izņemot strauju svara krišanos, nav novērojamas pie dziedzeru formas.

Smagos gadījumos novēro lielas palielināšanas, dažādu izsitumu, traucētu nieru darbību, urīnā parādās olbaltums.

Bez klasišķās dziedzeru formas izšķir vēl: tularemisku bronchitu, plaušu karsoi un specifisku raksturu iekaisumus vēdera dobuma orgānos. Šīm formām gaita smagāka, mirstība lielāka.

Pie dziedzeru acu formas primārais efekts lokalizējas plakstiņā, vai acu ābola gļotādā, pie kam ārkumā vērojama tūlznā, tad čūla; veidojas smaga gļotādas iekaisuma aina. Līdzās zem zoda, kakla un ausu limfmezgli bojājumi. Redze cieš reti. Reti rodas asaru maisīša un kanāliņu iekaisums; izņēmuma gadījumos slimnieks zaudē redzi.

Pie anginozās tularemijs dziedzeru formas rīkles bojājums ir virspusējs, audu sabrukums (nekroze), reizēm process un dzīšana norit lēni, pie kam blakus esošie limfas dziedzeri—mezgli var attīstīties vēl.

Profilakse. Tā kā infekcijas galvenais izplatītājs ir pelējīgie grauzēji, jāizvairās plaša ciņa to iznīcināšanai; šīnī darbā liela nozīme ir agrotehniskai un sanitāri profilaktiskiem pasākumiem; tāpēc ka tularemijs izplatā un pārnēsā insekti un mikrobi tam pat spēj valroties, jāizdara pasākumi cīņai pret insektiem, kā to dara malarijas profilakse.

Arste A. Pelude

MICHAELS ŠOLOCHOVS

CILVĒKA LIKTENIS

(S T Ā S T S)

(11. turpinājums)

Manam draugam un viņa sievai bērnu nebija, dzīvoja savā mājiņā pilnēties nomalē. Viņš, kaut arī invalīds, strādāja auto rotā par šoferi, arī es tur iekārtojos darbā. Apmetos pie drauga, viņi man deva pajumti. Dažādas kravas vedām mēs uz rajoniem, rudeni pārslēdzāmies labības transportā. Tajā laikā es arī iepazīnos ar savu jauno dēliņu, lūk, ar šo, kas rotājas smiltīs.

No reisa gadās, atgriezies pilnēties, saprotams vispirms uz tējnicu iekost kaut ko, nu un protams arī simt gramu iedzert pret nogurumu. Pie šīs kaitīgās lietās, jāsaka, jau pieradu pamatīgi... Un, lūk, reiz redzu pie tējnicas šo pušēnu, nākamajā dienā—atkal redzu. Tāds mazpils skrandainīšs: sejiņa visa nosmulēta ar arbužu sulu, apsegta ar putekļiem, netīrs kā pelni, nesukāts, bet actīgs, kā vālgzītes lietās pēc lietust. Un viņš man kļuva tik miļš, ka es jau, brīnumaina lieta, sāku ilgoties pēc viņa, staidzšos no reisa ātrāk viņu leraudēt. Pie tējnicas viņš arī barojās—kurš ko pados.

Ceturtdienā tieši no padomju saimniecības ar labības kravu piebraucu pie tējnicas. Pūšens mans tur sēd uz lieveņa, kājīgas šūpo un, pēc visa redzams, izsalcis. Izbažu galvu pa kabines logu, uzsaucu viņam: „Ei, Vanuša! Sēdies ātrāk mašīnā, pavizināšu līdz elevatoram, bet no turienes atgriezies ātrāk šurp, pādsīnes pusdienas”. Viņš no maniem vārdiem sarāvās, nolēca no lieveņa, uzrāpās uz kāpsļa un tā klusi saka: „Bet jūs, onku, no kurienes zinājat, ka mani sauc par Vanu?” Un actīgas plati atvēra, gaide, ko es

viņam atbildēju. Nu, viņam saku, ka es cilvēks piedzīvojis un visu zinu.

Pienāca viņš no labās puses, es atvēru durītiņas, nosēdināju viņu sev blakus, aizbraucām. Tāds nāzīgs zēns, bet pēkšņi kaut kā apkusa, kļuva domīgs un vienreiz, otrreiz paskatās uz mani zem garām uz augšu locītām skropstām, nopūšas. Tāds mazs putnēns, bet jau lemācījes nopūsties. Vai tad tā ir viņa lieta? Jautāju: „Kur tad tēvs, Vanu?” Čukst: „Kritis frontē”. „Bet mātē?” „Mammu nosita bumbas sprādziens, kad braucām vilcienā”. „Bet no kurienes jūs braucat?” „Nezinu, neatceros...”. „Un neviena tuvinieka tev šeit nav?” „Neviena”. „Kur tad tu pārņāks?” „Kur pagadās”.

Mani uzvīrpuloja dedziņošā asara un uz vietas nolēmu: „Nenotikt tam, lai mēs katrs atsevišķi ietu bojāl! Panēms viņu pie sevis par dēlu”. Un uzreiz man kļuva viegli un kaut kā gaiši ap sirdi. Noliecos es pie viņa, klusitām jautāju: „Vanuša, bet vai tu zini, kas es tēds esmu?” Viņš tā kā jautāja, tā kā izdvesa: „Kas?”. Es viņam arī saku tikpat klusi: „Es—tavs tēvs”.

Mans dievs, kas te notika! Metas viņš man ap kaklu, skūpst valgu, lūpas, pieri, bet pats kā stabulīte, tik skaņi un dzirdri klēd, ka pat visu kabīni piepilda: „Papu-cit, dārgais, es zināju! Es zināju, ka tu mani atradīsi! Tik un tā atradīsi! Es tik ilgi gaidīju, ka tu mani atradīsi!”. Piespiedās viņš pie manis un viss trīs, it kā zālīte vēja, bet man acis migla un arī visu pārņem trīsas... Jābrīnās, kā es toreiz stūri neizlaidu no rokām! Bet grāvēti tomēr nejausi le-

braucu, noslēpēju motoru. Kamēr migla no acīm neizzuda, baidījies braukt. Ka tik kādam neuzbrauc. Pastāvēju tā minūtes piecas, bet deliņš mans visu laiku spēlās pie manis ar visiem spēciem, klusē, nodrebina. Apkāmpu es viņu ar labo roku, lēnām piespiedu sev, bet ar kreiso apgrēžu mašīnu, aizbraucu atpakaļ uz savu dzīvokli. Kāds gan man tur elevators, toreiz man elevators prātā nebija.

Atstāju mašīnu pie vārtiem, savu jauno dēliņu paņēmu uz rokām, nesu mājās. Bet viņš kā aplika rociņas ap manu kaklu, tā arī neatrāvās līdz pat istabai. Piespiedās ar savu valdīņu pie mana neskūtā vaiga, kā pielīmēts. Tā arī es viņu, ienesu. Saimnieks un saimiece tieši bija mājās. Ienācu, pamirkšņāji viņiem abām acīm, možā balsi saku: „Lūk, arī atradu savu Vanušu! Pieņemiet mūs, labie ļaudis! Viņi, abi bez bērniem, uzreiz apķēra, kas par lietu, sāka rosīties, noņemties. Bet es nekādi nevaru dēlu no sevis atraut. Tomēr kaut kā pierunāju. Nomazgāju viņam rokas ar ziepēm, nosēdināju pie galda. Saimniece viņam šķīvi ieleja kāpostu viru, bet, kā leraudēja, cik kārl viņš ēd, tā arī leraudēja. Stāv pie krāsns, raud, slauka asaras priekšauti. Vanuša mans ierasdzījies, ka viņa raud, pieskrēja pie viņas, rausta aiz stērbles un saka: „Krustmāt, kāpēc jūs raudiet? Papa mani atrada pie tējnicas, te visiem jāpriecājas, bet jūs raudiet”. Bet viņa—dod dievs, viņa vēl stiprāk sāka raudāt, taisni visa izplūst asarās.

(Turpinājums sekos)

Sargāsim sabiedrisko īpašumu

Rajona darbaļaudis kā pilsētā, tā laukos cīnās par partijas un valdības uzdevumu izpildi, par savu gaišāku rītdienu.

Valsts un sabiedriskā īpašuma aizsargāšana no ugunsgrēku nelaimēm ir katra pilsoņa svēts pienākums. Rajona izpildu komiteja noteikusi, sākot ar šā gada 1. jūniju līdz 20. jūnijam, rīkot uguns aizsardzības mēnesi. Šajā laikā uzņēmumos, kolchozos, padomju saimniecībā veicami vairāki pasākumi, kas nodrošinātu pret ugunsgrēku izcelšanos. Un tie būtu: jāiztīra no degošām vielām, atkritumiem, gruvelēm telpas, kurās notiek ražošanas procesi, tāpat arī visas apdzīvotās ēkas. Lauku apdzīvotās vietas, noliktavas, fermas jānodrošina ar ugunsdzēsības inventāru: mucām ar ūdeni, smilšu kastēm un ugunsdzēsības aparātiem. Mēneša laikā jānodrošina rūpniecības uzņēmumi, dzīvojamās mājas ar ugunsdzēsības inventāru (kāšiem, laužpiem, kāpnēm), jā-

iztīra un jāpazīdina ūdensvārtņes. Sevišķi svarīgi, lai šī mēneša laikā tiktu izremontētas bojātās krāsnes un dūmvadi iztīrīti no sodrējiem.

Daudz ugunsgrēku izceļas, lietojot nepārbaudītus, neregulārus elektrotīklus un armatūru. Bieži ugunsgrēki izceļas, ja ēkas nav nodrošinātas ar zibens novadītājiem—tie netiekti jāuzstāda.

Mēneša laikā fermās, lopbarības novietnēs jāiekārto lukturu uzkārsanai paredzētas vietas, kurām jābūt 70 cm no griestiem, 20 cm attālumā no sienām un 1,5 m no lopbarības.

Katrā brigādē, fermā, darbnīcā un cehā nepieciešams organizēt BUB grupas, kuru locekļiem jāsadala pienākumi, kas pildāmi ugunsgrēku gadījumos, kā arī jāapmāca, kā rīkoties nelaimes gadījumos.

Mēneša laikā kā uzņēmumos, tā kolchozos jāriko lekcijas, referāti un pārrunas par ugunsdzēsības tematiem.

D. Pļienoks, vecākais ugunsdzēsības inspektors.

SPORTS

Kuldīdznieku panākumi

Nesen Ogrē notika Latvijas PSR mežu, papīra un kokapstrādāšanas rūpniecības strādnieku arodbiedrības 5. republikaniskā spartakiade, kurā piedalījās astoņi šīs arodbiedrības spēcīgākie fizikultūras kolektīvi, tanī skaitā arī finieru fabrikas „Vulkans” pārstāvji.

Pēc divu dienu spraigām cīņām gan Ogres stadiona skrejceļā, lēkšanas un mešanas sektoros, gan volejbola un basketbola laukumos, noskaidrojās šīs arodbiedrības jaunie 1957. gada čempioni gan individuāli, gan komandām.

Teicamus panākumus guva „Vulkana” sportisti, izcīnot spartakiades kopvērtējumā pirmo vietu un saņemot mežu, papīra un kokapstrādāšanas rūpniecības strādnieku arodbiedrības republikaniskās komitejas ceļojošo kausu.

Basketbolā komandas sacentās pēc divminusu sistēmas. Vulkaniņu pirmais pretinieks bija Slokas papīra un celulozas fabrikas pārstāvji, kas guva pārliecinošu 51:27 (25:14) uzvaru.

Nākošajā spēlē „Vulkans” viegli ar 58:25 pieveica Liepājas II komandu. Vulkaniņi cīņā ar „Latvijas bērzs” (Rīga) basketbolistiem gu-

va vērtīgu 46:44 uzvaru. Finalā vulkaniņi otrreiz tikās ar Slokas pārstāvjiem. Visu spēli ar 41:38 uzvarēja Slokas basketbolisti. Tādējādi pirmo vietu izcīnīja Slokas, otro—„Vulkana” basketbolisti.

Volejbolā sievietēm pirmo vietu izcīnīja „Furnieris” (Rīga), otro vietu—Liepājas, bet trešo vietu—Kuldīgas komanda.

Viriešu spēlēs mūsu volejbolisti zaudēja Liepājas, uzvarēja Ogres mežsaimniecības tehnikuma volejbolistus, bet zaudēja „Furnieris” komandai, un līdz ar to no tālākām sacensībām nācās izstāties.

Vieglatlētikā komandu vērtējumā „Vulkans” izcīnīja pirmo vietu. Individuāli labākie panākumi bija E. Vitolam, kurš izcīnīja pirmo vietu 1500 m un 5000 m skrējienā un N. Rocei, kura izcīnīja trīs pirmās vietas—100 m un 400 m skrējienā un tāllēkšanā, aizlecot 4,87 m. J. Mežaks 100 m skrējienā ar laiku 11,9 sekundes ierindojās otrajā vietā, M. Rubule lodes grūšanā izcīnīja otro vietu, bet diska mešanā—trešo vietu. L. Trumšiņš ar rezultātu 5,96 m izcīnīja otro vietu tāllēkšanā, bet A. Dannenbergu—trešo vietu šķēpa mešanā.

L. Arājs

Jaunas grāmatas

Kuldīgas grāmatnīca saņemusi sekojošas jaunas Latvijas Valsts izdevniecības izlaistas grāmatas:

V. Obručova. PLUTONIJA. Grāmata ir fantastisks romāns. Vairāki krievu cefotāji un pētnieki dodas ekspedīcijā uz ziemeļiem, bet, paši nezinādami, nokļūst pa kādu plašu atveri zemes iekšienē, kur gaismu un siltumu dod mierīgi spīdošais Plutons. Šajā teiksmainā valstī saglabājusies kādreizējās formācijas un tām raksturīgi augi un dzīvnieki. Cefotāji pieredz daudz dažādu brīnumu, pārceļ visas grūtības, atkal atgriežas

virszemē. Autora nolūks bijis iepazīstināt jaunatni ar zemi, kāda tā bijusi pirms daudziem tūkstošiem gadu.

A. Tolstojs. ZELTA ATSLĒDZIŅA. A. Tolstojs savā pasākā „Zelta atslēdžiņa” jeb „Buratino piedzīvojumi” stāsta par koka cilvēciņu Buratino un tā daudzajiem piedzīvojumiem.

Pasaka ir rakstīta alegorijā. Tā parāda kapitalistisko iekārta un tās pretrunas.

Redaktora v. E. Adamsons